

LÄNSRÄTTEN I
ÖSTERGÖTLANDS LÄN

DOM
2008-09-16
Meddelad i
Linköping

Mål nr
2777-08 E
Rotel 7

SÖKANDE

Automat Center Ulf Levin AB, 556281-7550
Box 1551
581 15 Linköping

MOTPART

1. Linköpings kommun
581 81 Linköping

Ombud: Krister Thorell
Upphandlingsenheten Norrköpings kommun
601 81 Norrköping

2. Norrköpings kommun
Upphandlingsenheten
601 81 Norrköping

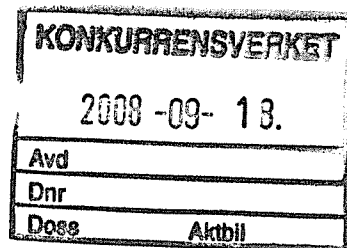
Ombud: Krister Thorell
Upphandlingsenheten Norrköpings kommun
601 81 Norrköping

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

Linköpings kommun och Norrköpings kommun genomför en upphandling av kaffeautomater, UH-07-93, genom öppet förfarande. Syftet med upphandlingen är att teckna ramavtal med ett antal anbudsgivare. Vid avrop från ramavtal kommer en förnyad konkurrensutsättning att ske. Av upphandlingsföreskrifterna framgår att anbud ska vara upphandlingsenheten tillhanda senast den 27 augusti 2008.

Automat Center Ulf Levin AB, bolaget, yrkar att bolaget ska få lämna anbud i efterhand eller att anbudstiden förlängs. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. Bolagets elektroniska anbud har av okänd anledning inte nått den upphandlande enheten. Sedan 1986 har bolaget alltid lämnat anbud i pappersformat. Anbudet har

Dok.Id 65733

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406	Brigadgatan 3	013-25 10 00	013-25 11 40	måndag – fredag
581 04 Linköping		E-post: lansratteniostergotland@dom.se		09:00 - 12:00 13:00 - 15:00

fysiskt överlämnats till upphandlaren som i sin tur utfärdat en kvittens på mottaget anbud. Vid förevarande upphandling har bolaget inte haft full kontroll på anbudets väg från bolaget till mottagaren. Bolaget har inte kunnat agera förrän anbudsöppningen genomförts och det konstaterats att bolagets anbud saknats. Bolaget kontaktade upphandlingsenheten den 28 augusti 2008, dagen efter det att anbudstiden gått ut, angående att bolagets anbud inte kommit fram. I upphandlingens föreskrifter anges ”att vi föredrar att ta emot elektronisk anbud framför traditionell postgång och bud”. Detta borde innebära att man skulle kunna ha lämnat anbud i pappersformat. Bolaget har fått uppfattningen att det är diskriminerande mot företag som inte har datorutrustning att i ett anbudsförfarande endast godta elektroniskt anbud.

Linköpings kommun och Norrköpings kommun, kommunerna, bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Med stöd av 9 kap. LOU fick anbud endast lämnas i elektronisk form. Handläggaren för ifrågavarande upphandling fick två dagar före sista dag för anbudslämnande telefonsamtal från bolaget som anade att det blivit fel vid avgivandet av dess elektroniska anbud. Vid bolagets förfrågan om anbud inkommit från bolaget, lät handläggaren meddela att inkomna anbud inte hade öppnats. Enligt 9 kap. 7 § LOU är den upphandlande myndigheten förhindrad att ta del av innehållet i anbuden innan sista anbudsdag passerat. När anbud inges i elektronisk form är det tekniskt sett inte möjligt för den upphandlande myndigheten att se vilka anbudsgivare som inkommit med anbud innan sista anbudsdag. Upplysningsvis är det senare en viktig grundbult vid ett elektroniskt förfarande. Anbuden öppnades den 28 augusti 2008, d.v.s. dagen efter sista anbudsdag. Efter handlagd anbudsöppning klargjordes att bolaget inte inkommit med något anbud. Kommunerna vitsordar vad bolaget anför om telefonsamtal från bolaget till den upphandlande enheten den 28 augusti 2008. Norrköpings kommun har sedan slutet av 2006 tillämpat elektronisk anbudsutgivning, utan att några problem har uppkommit. Uppskattningsvis har kommunen erhållit ett par hundra elektroniska anbud. En-

ligt civilrättslig praxis avgår enligt huvudregeln meddelanden och anbud på avsändarens risk. Något annat kan inte anses gälla försändelser som administreras på elektronisk väg. Kommunerna har avtal med e-Avrop AB som tillhandahåller ett upphandlingsstöd med olika funktioner. I upphandlingsstödet finns ett särskilt stöd för elektronisk anbudsgivning. Anbudsgivaren erhåller bl.a. ett kvitto på sitt elektroniskt avgivna anbud. Mot bakgrund av att bolaget via telefon vitsordat att det inte erhållit något kvitto på sitt elektroniskt lämnade anbud, borde bolaget ha förstått att man gjort något fel vid anbudsgivningen. Bolaget uppmärksammade denna problematik två dagar före sista anbudsdag och borde då ha försökt att på nytt avge ett anbud. Kommunerna är enligt likställighetsprincipen förhindrade att medge att anbud får lämnas in efter anbudstidens utgång. Denna ordning gäller även om förseningen skett utan anbudsgivarens vållande. Det framgår av varken LOU, upphandlingsdirektiven eller rättspraxis att upphandlande myndigheter skulle vara förhindrade att mot ersättning anlita tredje man för administration av elektroniska anbud. Lejonparten av landets kommuner har elektroniska upphandlingsstöd med olika funktioner som tillhandahålls av tredje man. Det saknas vidare föreskrifter i LOU att upphandlande myndighet måste acceptera skriftligt anbud när elektroniskt förfarande är föreskrivet i upphandlingsunderlaget.

SKÄLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 9 kap. 1 § LOU skall anbudsansökningar och anbud lämnas skriftligen om inte något annat följer av andra eller tredje stycket. – En upphandlande myndighet får bestämma att anbudsansökningar och anbud skall lämnas med något elektroniskt medel. – Myndigheten får tillåta att en anbudsansökan görs per telefon. – Myndigheten skall i en annons ange hur anbudsansökningar får lämnas och i en annons eller ett förfrågningsunderlag ange hur anbud får lämnas.

Enligt 9 kap. 2 § LOU skall vid kommunikation med elektroniska medel dessa vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med sådan maskin- och programvara som i allmänhet används.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I punkten 6.1 i upphandlingsföreskriften för upphandlingen Kaffeautomat, UH-07-93 anges att anbudet endast ska lämnas i elektronisk form. – Av punkten 9.1 samma föreskrifter framgår bl.a. att Linköpings och Norrköpings kommuner använder sig av elektronisk anbudsomtagning via ChamberSign Sverige AB och e-Avrop, vilket innebär att kommunerna föredrar att ta emot elektroniska anbud framför traditionell postgång och bud. För att kunna lämna ett e-Anbud via e-Avrop behöver Ni ett ChamberSign konto. Om Ni inte har ett konto kan Ni registrera Ert företag på www.e-Avrop.com/eanbud. Ni får tillgång till kontot och det certifikat som krävs för tjänsten direkt, men för att kunna skicka anbudet behöver kontot valideras. För att ChamberSign ska kunna validera kontot behöver Ni därför fylla i en blankett och faxa den till ChamberSign. Blanketten får Ni då Ni registrerar kontot. Hela registreringsprocessen går fort och Ni kommer att kunna lämna anbud samma dag Ni registrerar Er.

Länsrätten gör följande bedömning.

Anbud ska som huvudregel lämnas skriftligen, men den upphandlande myndigheten får bestämma att elektronisk kommunikation ska användas. Om kommunikation med elektroniska medel tillämpas ska dessa vara icke-

diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med sådan maskin- och programvara som i allmänhet används. Den upphandlande myndigheten får alltså föreskriva sådana elektroniska kommunikationer som alla leverantörer har, eller enkelt kan skaffa sig, tillgång till.

Av punkten 6:1 i aktuella upphandlingsföreskrifter framgår att kommunerna bestämt att elektronisk kommunikation ska användas för lämnande av anbud. Det elektroniska medel kommunerna valt att använda får av vad som framgår av upphandlingsföreskriften anses uppfylla de krav som uppställs i 9 kap. 2 § LOU angående icke-diskriminering, allmän tillgänglighet och möjlighet att använda tillsammans med sådan maskin- och programvara som i allmänhet används.

Ett anbud som kommer in för sent får inte tas upp till prövning av den upphandlande myndigheten. Att pröva ett för sent inkommet anbud skulle strida mot likabehandlingsprincipen, eftersom den anbudsgivare som tillåts lämna ett anbud efter anbudstidens utgång ges mer tid att förbereda sitt anbud än de som lämnat sina anbud inom föreskriven tid. Då bolaget inte inkommit med ett elektroniskt anbud innan anbudstidens utgång den 27 augusti 2008 är kommunerna förhindrade att pröva eventuellt senare anbud från bolaget. Att förlänga anbudstiden eller att låta bolaget lämna sitt anbud i efterhand är, som ovan anförts, inte möjligt. Då annat skäl till att förordna att upphandlingen ska göras om inte förekommit bör bolagets ansökan om överprövning avslås.

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår ansökan om överprövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1d)

Erik Mellstrand

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.